

Palicz István

taccsra tettük

A fafaragás számomra nem munka, csupán egy jól fizető hobbi.

Dr. Gyovai Ernő fafaragóval beszélgetünk

Hogyan lesz gépgyártástechnológusból fafaragó mester?

Némi készséggel és szerencsével. A 70-es években egy balatoni üdülésen vettem részt a családommal, itt találkoztam először fafaragványokkal. Az itt látott rémálcok olyan rettenetesen csúnyák voltak, hogy azt mondtam, ilyet még én is tudnék csinálni... Önszorgalmam sikerrel járt, idővel egyre jobbak lettek az alkotásaim. Első kvázi-tanítványaim a családtagjaim és barátaim voltak, majd jöttek a hallgatók, akikkel már fafaragó szakkör keretében foglalkoztam.

Mióta és milyen hatásokkal működik a fafaragó szakkör itt a főiskolán?

Az 1995-ben való nyugdíjazásom előtt aktív tanárként dolgoztam a Nyíregyházi Főiskola Rákóczi úti egységében. Amikor csak tehettem, buzdítottam az érdeklődőket (hallgatókat, dolgozókat egyaránt) a szakkörben való részvételre. Volt úgy, hogy mintegy 70-en látogattak el a foglalkozásra!

Amióta azonban nyugállományban vagyok, a létszám jelentősen csökkent. Sajnálatos, de a több mint 30 fős csapat mára 5-10 személyre redukálódott.

Mi lehet az oka ennek a drasztikus csökkenésnek?

Napjainkban minden negatív tendenciát a nehéz gazdasági helyzetre, az anyagi vagy tárgyi feltételek hiányára szokás fogni, ám örömmel mondhatom, e tekintetben nincs fennakadás. A munkavégzés 3 helyiségben folyik a szükséges berendezésekkel és eszközökkel (fűrészgép, vágó- és vésszerszámok, stb.), az anyagi „betevőt” is sikerül kiloboznom a megfelelő helyeken. Sokkal inkább az a gond, hogy már nincs intenzív kapcsolat a főiskolai hallgatókkal, így a reklámkampányomat sem tudom végezni. Kevesen hallanak erről a nagyszerű lehetőségről, így nem tudnak élni vele. Azt azonban semmiképpen nem gondolom, hogy divatjamulttá vált volna e

mesterség!

Milyen produktumokkal büszkélkedhet ön és a szakkör-team, és hol láthatjuk az alkotásokat?

A szakköralbum azt hiszem, magáért beszél. Valamennyi kiemelkedő és elismerésre méltó munka megtekinthető fotókon. A kézzelfogható materiál között említhetem a Rákóczi úton látható *Csikósszobrot*, a *Székelykaput*, *Dózsa parasztját* és nem utolsósorban *A tudás apostolát*. A tanárképző intézményben is volt kitéve egy kisebb munkám, ám ez annyira megtetszett valakinek, hogy haza is vitte. Ezt felfoghatjuk egyfajta elismerésként is...

Ha valaki kedvet kapott a fafaragáshoz, hol jelentkezhet, kit keressen?

Minden érdeklődőt nagy szeretettel várok heti egy alkalommal, keddenként 18 órától a központi épület (EX-MG) alagsorában. Minden lelkes kezdő eljöhét, és kipróbálhatja magát. Négy alkalom után már vizsgamunkát készíthet. Az ezt igazoló oklevél részéről kissé rendhagyó: a tanuló elkészült munkadarabjára vésem rá elismerésemet!

Milyen perspektívái vannak a fafaragó szakkör vezetőjeként?

Őszintén remélem, hogy az új tagok belépésével újjá születhet a szakkör. Garantáltan jól fogják érezni magukat a foglalkozás családias, meghitt jellege miatt. A tagság ingyenes, köztéttségektől mentes, az elkészült produktumokat pedig hazavihetik a kreatórok. A jövőbeni tervek közt szerepel továbbá egy táborozás, mely egybegyűjtené az ország legjobb fafaragóit és a csapattagokat. Ennek megvalósításához - hogy Trivulzio-t idézzem - csupán 3 dologra szükséges: pénz, pénz és újra csak pénz.

Mosolyt csalunk az emberek arcára

...azaz a TACS tagjai görbe tükröt tartanak a világ elé

Tíz évvel ezelőtt hat bátor hallgató a Besseney György Tanárképző Főiskolán úgy gondolta, hogy létrehoz egy humortársulatot. Ez akkor még nevelésügyi ötletnek tűnt, éppen ezért sokan csak mosolyogtak rajtuk. Ők ezzel egyáltalán nem foglalkoztak, sőt kifejezetten örültek neki. A csapat négy éven keresztül szinte folyamatosan nevelte a nézőket. Közben befejezték a felsőfokú tanulmányaikat. Az országot hat pontján helyezkedtek el. A távolsági problémák miatt meghatározatlan időre szüneteltették a poéngyűjtéseket. Egészen 2003-ig, amikor hárman - Petruska Krisztina Bak Róbert, és Szakál Miklós úgy döntöttek, hogy TACS (Talan Abszurd Csoport) néven folytatják a nevetést. Igaz, még csak egy hónapja, csaptak újra a humorba, de már újra sikeresek, és ismét a rendezvények állandó résztvevői lettek. A Nyíregyházi Főiskola Hallgatói Centrumában segédzsinóros teendői miatt Miklós igazoltan volt távol, így Krisztina és Róbert fél órán keresztül készítették folyamatosan nevetésre a publikum tagjait.

Többen azt vallják, hogy az embereket manapság sokkal könnyebb megsíratni, mint megnevetetni.

Róbert: Úgy gondolom, hogy azok sírnak, akik képtelenek nevetni. Nevetetni nagyon sokat lehet, de a nevetetők egyre kevesebben vannak és többen azok, akik sirattatnak.

Mennyire nehéz mosolyt csalni manapság az emberek arcára? Krisztina: Ebben a felgyorsult világban nagyon könnyű kacagásra

A legjobb gyakorlatvezető

Beszélgetés Bajnok Lászlóné, könyvtárossal

Mióta dolgozik a főiskolán, és milyen domináns változások történtek ez alatt?

Február elsején volt 30 éve, hogy itt dolgozom. Ez alatt a három évtized alatt jelentősen gyarapodott a könyvtárban dolgozók, s a dokumentumok száma is. 1996-tól, a számítógépes adatfeldolgozás és kezelés életbe lépésétől jelentős mértékben leegyszerűsödött a munkánk. A 2000-ban bevezetett új informatikai könyvtári-rendszer további előnyöket és lehetőségeket hozott magával. Némi humorral azt mondhatnám, hogy e kettőt és ama nagy történelmi fordulópontot beleszámítva a 70-es évektől máig összesen 3 rendszerváltozást éltem meg...

Milyen feladatokkal foglalkozik a könyvtárban?

„Az életet már megjártam / Többnyire csak gyalog jártam”. Arany sorai találóan ráillenek a munkahelyemen betöltött feladatokra: 28 évet dolgoztam az olvasószolgálatban; voltam tájékoztató- és kölcsönző-könyvtáros is, jelenleg adatbázis építéssel foglalkozom. Utóbbi lényege, hogy az egyes folyóiratokban található cikkek közül az aktuális igényeket és releváns szempontokat figyelembe véve kiválogatjuk azokat, melyekre a polcok számára a legfontosabbak lehetnek. Ilyen például a rendkívül időszerű európai uniós témakör, a környezetvédelem, informatika, stb.

Mennyiben változtak meg az olvasási és kölcsönzési szokások napjainkra?

A könyvtárba belépők mintegy 90%-a huszoneves hallgató, akiket többnyire egy-egy feladott kötelező olvasmány motívál a könyvek közti bűvárokodásra, nem pedig az olvasás szeretete. Egyre ritkább, amikor nem konkrét céllal, csupán szórakozásból ütnék fel egy-egy regényt vagy versgyűjteményt. Az olvasnivalókat vagy kikölcsönzik, vagy fénymásolva viszik haza, és otthon dolgozzák föl. A számítógépes rendszer sokkal ridegebbé tette a személyközi kapcsolatokat, már nincs meg az a közvetlen, barátságos pezsgés, mely régebben a könyvtáros és az olvasó közt érezhetően megvolt.

Mióta felügyeli a könyvtárszakos hallgatók gyakorlatát?

Az akkor még Besseney György Tanárképző Főiskola névre hallgató intézményben 1975-től indult könyvtár szak. A hallgatók gyakorlati képzése természetesen nem csak a nálam letöltendő egy hetes oktatásban merül ki, a gyakorló iskolákban és a Móricz Zsigmond Megyei Könyvtárban is feladatokat kapnak. Próbálok minden munkába bevinni őket, melyeket végzek, emellett gyakori a bibliográfia készítés és irodalomkutatás is. Céлом, hogy ne csak megtanulják, hanem meg is szeressék azt a hivatást, melyet választottak.

Milyenek a hallgatók? Könnyű velük foglalkozni?

Értem a nyelvüket, s ők is az enyémet. Az így létrejövő összhangnak köszönhetően sikeresen tudunk együttműködni, s a sok-sok részfeladat elvégzése után komplex egészet alkotni. Persze mások ezek a „mai fiatalok”, mint a néhány évtizeddel őket megelőző (sors)társaik. Úgy vélem, anno komolyabban vették a hallgatói szerepüket, érettebb életfelfogásuk volt, mára kissé közönyösebb, érdektelenebbé váltak, ám el kell ismernem, a számítógép-imádatuknak köszönhetően valódi profikkal dolgozhatnak együtt, sokat tanulnak tőlük a területen!

Idén a hallgatók megválasztották a legjobb gyakorlatvezetőnek. Mit jelent ez önnek?

Örömöm éppoly határtalan volt, mint meglepődésem, t. i. sejtelmem sem volt a hátam mögött szervezett „magánakcióról”. A tanszék ugyanis megkérte a hallgatókat, hogy a gyakorlati képzésük során figyeljék meg, majd értékeljék vezetőiket, s a többségi szavazatok alapján válasszák meg az év gyakorlatvezetőjét. Nos, a decemberi oklevél- és ajándékatadás magáért beszél, a diákok egy kicsit a valóságshow-k nyelvezetével éljek engem szavaztak be. Köszönöm nekik.

bírni az embereket úgy, hogy jelenetekben görbe tükröt tartunk ez elé a világ elé. Különböző élethelyzeteket adunk elő, amikbe a nézők beleképzelik magukat, és jókat mulatnak a saját és mások esendőségén.

Róbert: Jeleneteink döntő része közönség közeli, sőt néhányban bevonjuk a vállalkozó kedvűeket, éppen ezért magunkon nevetünk a legtöbbet.

Hogy születnek a poérok?

Krisztina: A poénokat az élet szüli és az ehhez szükséges témák szinte az utcán hevernek. Nyitott szemmel járunk, és a humoros dolgokra kiélezett receptoraink segítségével nagyon sok egyéniséget, nevelésügyi szituációt meg tudunk fogni. Ezeket, közös megbeszélést követően, finomítva tálaljuk a publikum részére.

Mi történik, ha a közönség egyáltalán nem vevő a poénokra?

Róbert: Szerencsére ilyen még soha nem fordult elő. Vannak olyan jelenetek, amelyek egy kicsit elvontabbak, ilyenkor előfordult, de a műsoraink több kisebb produkcióból áll és eddig, még minden réteg megtalálta, a neki megfelelőt.

Krisztina: Ha észrevesszük, hogy a közönségből nem vált ki nevetést az arra alkalomra összeállított műsorrendünk, akkor pillanatok alatt képesek vagyunk ezen változtatni. Sok minden van a tarsolyunkban és a leszárt tapasztalatok alapján válogatunk ebből a termsékből az igényeknek megfelelően.

Fordult már elő, hogy elnevette magát fellépés közben?

Róbert: Volt ilyen éppen, az utolsó Hajdúböszörményben lezajlott fellépésünkön. Az egyik úr tevékenyen részt akart venni a műsorban, éppen ezért bevontuk a műsorba. Ez olyan remekül sikerült, hogy nemcsak a nézők, hanem magunk is jókat nevetünk ezen.

A TACS gyökerei a Nyíregyházi Főiskolán eltöltött éveitekre nyúlik vissza.

Krisztina: Az első lépéseket 1994-ben tettük meg egy más néven és felállásban. A társulat ekkor hat főből állt, az ország számos pontjára eljutottunk. Különböző okok miatt a csapat szüneteltette humoros tevékenységét. Most Pokrovenszki Gergely menedzselésének köszönhetően 2003-ban újra összeálltunk.

Jelenleg mind a ketten a tanári pályán dolgoztok. Pedagógus vagy a humorista vonallal szövegettek nagyobb tervek?

Krisztina: Mindenképpen maradunk a tanári pályán. Számunka ez a társulat egy nagyon jó szórakozás, emellett, hogy mosolyt csalunk az arcokra az plusz jó. Szeretnénk ország több helyén megfordulni és minél nagyon számban megnevetetni az embereket.